

Eksamensoppgave
UiO, ECON2310, utsatt eksamen
Januar 2022

I Pengepolitisk Rapport 4/21, fra desember 2021 (s.8 og s.9) skriver Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet:

Oppgangen i norsk økonomi har fortsatt. Arbeidsledigheten har falt videre, og kapasitetsutnyttningen anslås å være over et normalt nivå. Økt smittespredning og omfattende smitteverntiltak ventes å dempe aktiviteten den nærmeste tiden. Når smitten etter hvert avtar og tiltakene lettes på, vil den økonomiske oppgangen trolig fortsette. Økte strømpriser har gitt høy konsumprisvekst, men den underliggende inflasjonen er lavere enn inflasjonsmålet. Stigende lønnsvekst og høyere prisvekst på varene vi importerer ventes å løfte den underliggende inflasjonen fremover.

Pengepolitikken er ekspansiv. Komiteens vurdering er at hensynet til å stabilisere inflasjonen rundt målet på noe sikt tilsier at styringsrenten økes mot et mer normalt nivå. En gradvis normalisering av renten er forenlig med fortsatt høy sysselsetting. Økte renter vil også bidra til å motvirke oppbygging av finansielle ubalanser.

Prognosen for styringsrenten er lite endret og indikerer en styringsrente som øker til om lag 1,75 prosent i løpet av de nærmeste årene. Med en slik utvikling i renten er det utsikter til at den underliggende inflasjonen er nær målet i løpet av neste år. Kapasitetsutnyttningen anslås å falle på kort sikt, men være over et normalt nivå i årene som kommer.

I drøftingen av risikobildet var komiteen opptatt av hvordan pandemien og behovet for smitteverntiltak vil påvirke økonomien fremover. Blir det behov for flere eller mer varige tiltak som bremser den økonomiske aktiviteten utover våren neste år, kan den videre renteoppgangen bli skjøvet ut i tid. Komiteen var også opptatt av at kapasitetsbegrensninger i økonomien og vedvarende prispress internasjonalt kan gi høyere lønns- og prisvekst her hjemme enn anslått. Blir det utsikter til mer varig høy prisvekst, kan renten bli satt raskere opp.

Komiteen vedtok enstemmig å sette styringsrenten opp til 0,5 prosent. Slik komiteen nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten mest sannsynlig bli satt videre opp i mars.

Spørsmål 1: Hvordan kan disse vurderingene begrunnes utfra formålet for pengepolitikken? Hvilken rolle spiller finanspolitikken?

Spørsmål 2: Bruk en eller to modeller fra pensum til å illustrere et utvalg av sammenhengene og resonnementene som fremkommer direkte i disse vurderingene, eller som kan ligge bak disse vurderingene.